

บทคัดย่อ

เกรียงไกร โชติประการ และคณะ ได้ประเมินศักยภาพและข้อจำกัดของไก่พื้นเมืองในประเด็นหลักต่าง ๆ คือคุณสมบัติเชิงระบบ คุณสมบัตินเฉพาะ และอุปสงค์และอุปทาน โดยการ รวบรวมข้อมูลที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ ประกอบด้วย วิทยานิพนธ์ และบทความต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนความเห็นกับนักวิชาการ นักพัฒนา เอกชนและเกษตรกรที่มีประสบการณ์ด้านไก่พื้นเมือง ผลจากการศึกษาพบว่า การเลี้ยงไก่พื้นเมืองมีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ของครอบครัวเกษตรกรจะเลี้ยงแม่ไก่พื้นเมืองเฉลี่ยครอบครัวละ 3 - 7 ตัว โดยมีวัตถุประสงค์หลักสองประการคือ ประการแรกใช้เป็นอาหารในครัวเรือนหากมีปริมาณมากพอก็จะจำหน่ายเป็นรายได้เสริม (มูลค่าประมาณปีละ 5.5 - 7.3 พันล้านบาท) ประการที่สองเลี้ยงไว้เพื่อเป็นเกมกีฬาหรือความเพลิดเพลิน (มูลค่าประมาณปีละ 20,000.- ล้านบาท) เมื่อพิจารณาจากศักยภาพและข้อจำกัดของไก่พื้นเมืองจาก คุณสมบัติเชิงระบบ คุณสมบัตินเฉพาะตัวหรือประสิทธิภาพการผลิต อุปสงค์และอุปทาน พบว่าไก่พื้นเมืองเป็นสิ่งที่เกษตรกรมีอยู่แล้ว และเกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีปัญหาการตลาด แต่ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของไก่พื้นเมืองนั้นสามารถทำได้หลายวิธีด้วยกัน แต่ต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และศักยภาพของเกษตรกร ไก่พื้นเมืองน่าจะเหมาะกับเกษตรกรที่มีฐานะยากจนและปานกลาง ซึ่งมีเป้าหมายการผลิตเพื่อเป็นอาหารและรายได้เสริม ดังนั้นระบบการผลิตโดยรวมควรคงรูปแบบเดิมไว้ เป้าหมายหลักควรมุ่งเน้นที่จะเพิ่มจำนวนลูกไก่ต่อแม่ต่อปีและลดอัตราการตาย สำหรับไก่ลูกผสมพื้นเมืองน่าจะเหมาะกับเกษตรกรที่ฐานะปานกลางและดี ซึ่งมีเป้าหมายการผลิตเพื่อเป็นรายได้เสริมและอาชีพหลัก ดังนั้นระบบการผลิตควรพัฒนาในเชิงอุตสาหกรรมให้มากขึ้น และรูปแบบการเลี้ยงอาจจะเป็นลักษณะเลี้ยงปล่อย มากกว่าการเลี้ยงแบบไก่กระທงທั่วไป เป้าหมายหลักควรมุ่งเน้นที่จะลดอัตราการตายและเร่งอัตราการเจริญเติบโต อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นไก่พื้นเมืองแท้หรือลูกผสมพื้นเมืองต้องคงลักษณะเด่น คือ คุณภาพซากซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดไว้

คำหลัก : ไก่พื้นเมือง, ไก่ลูกผสมพื้นเมือง

Abstract

Choprakarn and colleagues evaluated the potential and limitations of Thai indigenous chickens in terms of system properties, specific properties and demand and supply. The information was collected from published papers, such as theses, research papers and general articles. The result showed that raising Thai indigenous chickens is common all over Thailand, especially among Thai farmers. About 80% of Thai farmers have about 3 - 7 hens/household. They have two objectives : 1) for household consumption, and the surplus sold to supplement income (the value was 5.5 - 7.3 billion Baht* annually), and 2) for competition (cock fighting) or for recreation (the value was 20,000 million Baht annually). Raising Thai indigenous chicken is a self-reliant activity. It does not have market problems, but has a problem of low production. The production efficiency of Thai indigenous chickens could be increased by several methods. However, care should be taken for such factors as the production objective and the farmers' capability.

Keywords : indigenous chicken, crossbred chicken